

ДО 70-РІЧЧЯ АННИ СТАНІСЛАВІВНИ РУСЯЄВОЇ

У перший день нового, 2007 р., 70-річний ювілей відсвяткувала Анна Станіславівна Русяєва — доктор історичних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту Археології НАН України, визначний спеціаліст у галузі історії, археології, культури та релігії античних держав Північного Причорномор'я, невтомна дослідниця старожитностей Ольвії та її сільської округи.

Гідна й талановита учениця свого вчителя — члена-кореспондента АН України професора Л.М. Славіна, вона розпочала торувати свій шлях у науці ще в 1963 р., натхненно і плідно працюючи в ній і донині. Вагомі результати її польових та кабінетних досліджень було висвітлено у понад 200 наукових працях, опублікованих як у вітчизняних, так і закордонних виданнях.

Найвідоміші серед монографічних досліджень ювілярки: «Земледельческие культы в Ольвии догетского времени» (1979), «Античные терракоты Северо-Западного Причерноморья» (1982), «Религия и культы античной Ольвии»

(1992), «Античні держави Північного Причорномор'я» (у співавторстві, 1998), «Ольвия. Античное государство в Северном Причерноморье» (у співавторстві, 1999), «Исторические личности эллино-скифской эпохи» (у співавторстві, 2003), «Религия понтийских эллинов в античную эпоху» (2005). Крім того, А.С. Русяєва брала активну участь у підготовці та написанні низки колективних праць, а саме: «Археологія УРСР» (т. 2, 1986), «Культура населения Ольвии и ее окружи в архаическое время» (1987), «Обряды и верования древнего населения Украины» (1990), «Давня історія України» (т. 2, 1998), «Історія української культури» (т. 1, 2001).

До того ж з упевненістю можна зазначити, що й багато статей Анни Станіславівни мали фундаментальний та етапний характер з огляду на їх оригінальність. Це, зокрема, «Вопросы развития культа Ахилла в Северном Причерноморье» // Скифский мир. — К., 1975. — С. 174—185; «Деякі риси культурно-історичного розвитку Північно-Західного Причорномор'я в VII—V ст. до н. е.» // Археологія. — 1979. — Вип. 30. — С. 3—18; «Милет — Дидими — Борисфен — Ольвия. Проблемы колонизации Нижнего Побужья» // ВДИ. — 1986. — № 2. — С. 25—64; «Идеологические представления древних греков Нижнего Побужья в период колонизации» // Обряды и верования древнего населения Украины. — К., 1990. — С. 40—61; «Ольвийська демократія» // Археологія. — 1994. — № 2. — С. 44—57; «Культы и святилища в сфере политики демократических полисов Северного Причерноморья» // ВДИ. — 2000. — № 3. — С. 74—84; «Региональные особенности культа Диониса в Причерноморье» // Боспорские исследования. — Вып. 9. — 2005. — С. 65—83 та багато інших.

Плідну багаторічну працю видатної української дослідниці відзначено Всеукраїнською премією ім. М.І. Костомарова (1995), Державною премією України в галузі науки і техніки (2002) та Почесною грамотою Російської Академії наук (1997). А.С. Русяєва є членом Міжнародної асо-

ціації дослідників грецької та латинської епіграфіки та Російської асоціації антикоз-навців. Своїм неабияким науковим досвідом та ґрунтовними знаннями А.С. Русяєва щедро ділиться з колегами по роботі, вченими інших країн, виховує наукову молодь. Під її керівництвом підготовлено та захищено три кандидатські дисер-

тації. Упевнені, попереду в Анни Станіславівни ще багато нових наукових звершень.

Від імені усього колективу Інституту археології бажаємо ювілярці подальших наукових злетів, міцного здоров'я, невтомної творчої наснаги та здійснення всіх життєвих сподівань!

ГАЛИНА ОЛЕКСАНДРІВНА ПАШКЕВИЧ (до 70-річчя від дня народження)

11 листопада 2006 р. виповнилося 70 років від дня народження відомого вченого-палеоботаніка, провідного наукового співробітника Інституту археології НАН України, доктора біологічних наук Галини Олександрівни Пашкевич.

Г.О. Пашкевич народилася в м. Києві. Її дитинство пройшло в окупованому німецькими військами Києві. В той час Галина Олександрівна зазнала і голод воєнних років, і тяжкі хвороби.

У 1954 р. Г.О. Пашкевич вступила на біологічний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, після закінчення якого в 1960 р. вступила до аспірантури при Інституті ботаніки АН України. Галина Олександрівна працювала молодшим, а згодом старшим науковим співробітником Інституту ботаніки. У 1965 р. Г.О. Пашкевич захистила кандидатську дисертацію.

Як науковець Галина Олександрівна одразу спрямувала свої інтереси на вивчення історії рослинного світу України. Ще працюючи в Інституті ботаніки Г.О. Пашкевич встановила наукові контакти зі співробітниками Інституту археології, почала публікувати наукові праці в археологічних виданнях, тому логічним став її перехід у 1976 р. в Інститут археології НАН України на посаду старшого наукового співробітника відділу фізико-природничих методів дослідження археологічних матеріалів.

На широкому археологічному матеріалі Г.О. Пашкевич вдосконалила відомі методики ботанічних досліджень, пристосувавши їх до вивчення палеоботанічних матеріалів. З часом Г.О. Пашкевич стала єдиним спеціалістом, що володіє двома методами дослідження археоботанічних матеріалів — спорово-пилковим та палеоетноботанічним. Наукові інтереси Г.О. Пашкевич не обмежуються вузькими територіальними та

хронологічними межами. Беручи активну участь в археологічних експедиціях Інституту археології, краєзнавчих музеїв, навчальних закладів Галина Олександрівна нагромадила багатий палеоботанічний матеріал із пам'яток на теренах України в хронологічному інтервалі від неоліту до середньовіччя. В результаті було встановлено час появи на території України культурних рослин, визначено їх видовий склад та специфіку для кожної епохи та археологічної культури. Результати цієї роботи зведено в комп'ютерній базі палеоетноботанічних даних.

Г.О. Пашкевич добре знають і за межами України. Вона бере активну участь у роботі міжнародних конференцій та симпозіумів. Польща, Румунія, Велика Британія, Франція, Росія — це далеко не повний перелік країн, де Галина Олек-